

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Kiss Mátyásné dr. ügyvéd által képviselt felperesnek a Nemzeti Adó és Vámhivatal - jogelőd: Vám és Pénzügyőrség alperes ellen költségtérítés iránt a Nyíregyházi Munkaügyi Bíróságon 1.M.869/2009. szám alatt megindított és a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 4.Mf.20.889/2010/3. számú ítéletével elbírált perében a jogerős ítélet ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.889/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A B. Vámhivatal szolgálati helyen 1992. óta szolgálatot teljesítő pénzügyőr főtörzsőrmester rendfokozatú felperest a regionális parancsnok 2005. október 1-jétől szolgálati érdekből a Ny.i Fővámhivatal szolgálati helyre helyezte át, és egyben kinevezte szakügyintézőnek. Mivel a felperes a v.-i lakóhelyéről a szolgálati helyét tömegközlekedéssel csak hosszú utazási idővel tudta volna megközelíteni, a fővámhivatal parancsnoka a szolgálatba járáshoz saját személygépjármű használatát engedélyezte kilenc Ft/km költségtérítés mellett.

A felperes 2008. április 20-án a regionális parancsnoktól az áthelyezés időpontjától kezdve a szolgálatba járáásával kapcsolatos teljes költségeinek megfizetését kérte. Kérelmét, majd szolgálati panaszát az alperes elutasította.

A felperes ezt követően előterjesztett keresetében 2005. október 1-jétől 2008. november 30-áig terjedő időtartamra az általános személygépkocsi-normaköltség címén kapott költségtérítés mellett az üzemanyag-fogyasztási norma és az állami adóhatóság által közzétett üzemanyagár alapján felmerült, összesen 1.024.919 forint

többletköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Követelése jogalapjaként a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja.) 25. §-ának (2) bekezdés a) pontjában foglaltakra hivatkozott.

Az alperes jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte, másodlagosan arra hivatkozott, hogy a felperes a lakóhelyéről a B.-i Vámhivatalba is a saját személygépkocsijával járt, és naponta 17 kilométert tett meg, amelyhez képest az 51 km-re lévő új szolgálati helyét figyelembe véve legfeljebb a különbözetre, vagyis 33 kilométerrel számított többletköltségre tarthatna igényt.

A Nyíregyházi Munkaügyi Bíróság az 1.M.869/2009/8. számú ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 663.183 forintot. A munkaügyi bíróság ítélete meghozatalánál a Hszt. 113. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt rendelkezésből indult ki, miszerint a hivatásos állomány tagja részére meg kell téríteni az egyik szolgálati helyről a másikra szolgálati érdekből történő áthelyezéssel vagy vezényléssel kapcsolatos költséget. Ugyanakkor elfogadta az alperes álláspontját, miszerint a felperes csak 33 kilométer ténylegesen felmerült különbözet alapján számított összegre tarthat igényt, amit az Szja. III. számú mellékletének II/6. pontjában foglaltak alapján is jogosnak tartott.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 4.Mf.20.889/2010/3. számú ítéletében ítéletének fellebbezett részét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal szemben a jogvita eldöntésénél a Hszt. 113. § (2) bekezdésében foglaltakat tekintette irányadónak, miszerint a hivatásos állomány tagjának a munkába járás helyközi utazási költségeit az erre vonatkozó külön szabály szerint kell megtéríteni. A Vám- és Pénzügyőrség hivatásos állományú tagjai részére járó egyes költségtérítésekről szóló 22/2001.(VI.15.) PM rendelet (PM rendelet) 16. §-a és 17. §-a rendelkezik a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről. A 16. § szerint a pénzügyőr a szolgálatteljesítés helyére utazással, munkába járással (a továbbiakban: munkába járással) kapcsolatos költségeinek megtérítésére - az e fejezetben foglalt kiegészítésekkel - a munkavállalókra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult. A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről a 78/1993.(V.12.) Korm. rendelet (Korm.rendelet) 3. § (2) bekezdés b) pontja akként rendelkezik, hogy a munkavállaló részére a munkába járáshoz a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvényben foglalt, a saját

gépjárművel történő munkába járás költségtérítése címén elszámolható összeggel azonos költségtérítés jár, ha a munkavállaló a munkarendje miatt tömegközlekedési eszközt nem, vagy csak hosszú várakozással tudna igénybe venni. Az Szja. 25. § (2) bekezdés bb) pontja jövedelemként figyelembe nem vehető bevételként költségtérítés címén (ideértve különösen a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítését is) a munkában töltött napokra a munkahely és a lakóhely között közforgalmi úton mért oda-vissza távolság figyelembevétel kilométerenként legfeljebb kilenc forintot határoz meg. A felperes részére az állományilletékes parancsnok a munkába járáshoz költségtérítésként 9 Ft/km-t engedélyezett, ennél magasabb összeg engedélyezésének hiányában a PM rendelet 17. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a felperes költségének megtérítésére nem tarthatott igényt.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását, valamint az alperesnek a költségeiben való marasztalását kérte.

Alapul szolgáló jogszabályként továbbra is a Hszt. 113. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra hivatkozott, és hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint a fegyveres szerv az egyik szolgálati helyről a másikra szolgálati érdekből történő áthelyezéssel vagy vezénnyelssel kapcsolatos minden költséget teljes egészében köteles megtéríteni a hivatásos állomány tagja részére. Az elsőfokú bíróság ítéletének helytállónak tartott indokolására hivatkozott, mely szerint a hivatásos állomány tagja a szolgálati érdekből történő áthelyezése esetén nem hozható olyan helyzetbe, hogy három éven keresztül a saját költségén kelljen megközelítenie a szolgálati helyét.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perbeli esetben az eljáró bíróságoknak abban a jogkérdésben kellett döntenük, hogy a felperest a Ny.-i Fővárm hivatalhoz 2005. október 1-jétől történő áthelyezésétől kezdte az alperes által engedélyezett saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítése címén alperes által meghatározott 9 Ft/km költségtérítésen kívül megilleti-e további költségtérítés.

Ennek megválaszolását illetően a Legfelsőbb Bíróság a másodfokú bíróság jogi álláspontjával ért egyet.

A költségtérítések cím alatt a Hszt. 113. § (1) bekezdésének rendelkezése és a Hszt. 113. § (2) bekezdésének rendelkezése eltérő szabályozási körre vonatkozik, munkába járással kapcsolatos

költségtérítési igény - helyesen - csak a Hszt. 113. § (2) bekezdésére alapítható. Ezt a jogértelmezést támasztja alá a Hszt. 342. § (2) bekezdés e) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadott, az előzőekben már említett PM rendelet, amely a III. fejezetében szabályozza az áthelyezettek és vezényeltek költségtérítéseit, a IV. fejezetben pedig elkülönítetten rendelkezik a munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről. A felperes tekintetében ez utóbbi szabályok az irányadók.

A perbeli esetben nem volt vitás, hogy a felperes részére a PM rendelet 17. § (1) bekezdésében foglaltak alkalmazásával az állományilletékes parancsnok a helyközi munkába járás céljára engedélyezte a saját gépjármű igénybevételét, miután ennek feltételei fennálltak. A PM rendelet 16. §-a szerint egyebekben a pénzügyőr a szolgálatteljesítés helyére utazással, munkába járással kapcsolatos költségeinek megtérítésére a munkavállalókra vonatkozó jogszabályok szerint jogosult. Ez a jogszabály az előbbieken már ugyancsak említett Korm. rendelet, amelynek 3. § (2) bekezdése szerint a munkavállaló részére a munkába járáshoz a magánszemélyek jövedelemadójáról szóló törvényben foglalt, a saját gépjárművel történő munkába járás költségtérítése címén elszámolható összeggel azonos költségtérítés jár - többek között -, ha a munkavállaló a munkarendje miatt tömegközlekedési eszközt nem, vagy csak hosszú várakozással tudna igénybe venni. Az Szja. 25. §-ának (2) bekezdés bb) pontja szerint ez az összeg a perrel érintett időben kilenc Ft/km volt, amit a felperes - általa sem vitatottan - megkapott. Ennél magasabb összegű költségtérítés engedélyezésének hiányában a vonatkozó jogszabályok helyes alkalmazásával vonta le a másodfokú bíróság azt a jogkövetkeztetést, hogy a felperes részére további költségtérítés nem jár.

A fenti indokolásra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával jogszabálysértés hiányában a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért annak tárgyában rendelkezni nem kellett.

A 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján - a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel - a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. november 23.

*Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,*

Dr. Stark Marianna s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági tisztviselő